

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117203170
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3117203170.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa F., dieťa rodičov: matky S. N., bytom G., O. XXXX/XX a otca V. N., bytom G., O. XXXX/XX za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry G. o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. februára 2017 č. k. 26P/37/2017--61 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 17. februára 2017 č. k. 26P/37/2017--61 súd prvej inštancie zamietol návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého do starostlivosti L. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danej veci nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nie je dôvodné, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby neodkladného a okamžitého zásahu súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Maloletý F. je v súčasnosti vo výkone väzby, ktorá mu začala plynúť dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod., a to pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa XX.XX.XXXX. Navyše sa proti nemu vedú ďalšie dve trestné konania (výtržníctvo - skutok spáchal dňa XX.XX.XXXX, krádež - skutok spáchal dňa XX.XX.XXXX). Do väzby bol vzatý pre dôvod uvedený v § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, t. j. že by v prípade jeho pobytu na slobode pokračoval v páchaní trestnej činnosti, nakoľko maloletý F. má značné problémy nielen s alkoholom, ale aj s užívaním drog. Súd sa plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými v uznesení o vzatí maloletého F. do väzby. Aj z obsahu spisu vyplýva, že maloletý F. má problémy s alkoholom, a to už od 7. ročníka základnej školy, ku ktorému sa postupne pridali poruchy správania a užívanie drog (THC a pervitín). Maloletý je často pod vplyvom alkoholu, v prípade jeho pobytu na slobode existuje dôvodná obava, že by opäť pokračoval v páchaní úmyselnej trestnej činnosti (krádeže, výtržníctvo, nebezpečné vyhrážanie). Maloletý F. v období od apríla 2016 do júna 2016 absolvoval diagnostický pobyt v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu M., kde ešte s rodičmi následne chodil raz do mesiaca na ambulantné konzultácie. Avšak podľa vyjadrenia samotného F., tento nechce pokračovať v liečení, nevidí v ňom žiadny zmysel, čo rodičom aj oznámil. Po ukončení pobytu v tomto sanatóriu, ktoré malo mať „výchovný charakter“, sa však maloletý F. dopustil spáchania všetkých troch trestných činov, a to dňa XX.XX.XXXX - prečinu výtržníctva, dňa XX.XX.XXXX - prečinu krádeže a napokon ešte dňa XX.XX.XXXX - prečinu nebezpečné vyhrážanie. Zo všetkých uvedených skutočností je zrejmé, že doterajšie snahy rodičov a okolia sa pri maloletom F. absolútne míňajú účinkom. Maloletý si je vedomý svojich problémov, ale očividne ich „dobrovoľne“ nemieni žiadnym spôsobom riešiť a naprávať, pričom jeho správanie je absolútne nevyspytateľné, a to najmä po požití alkoholu. Súd prvej inštancie

z internetovej stránky L. strediska N. G., n.o. zistil, že resocializačný proces v tomto stredisku je uspôsobený ako život v samostatnom otvorenom spoločenstve, ktorý je lokalizovaný v extraviláne na samote, čím nie je vylúčený prípadný útek maloletého z tohto strediska a prípadne páchanie ďalšej

úmyselnej trestnej činnosti. Pritom poukázal, že už „sudkyňa pre prípravné konanie“ skúmala, či možno účel väzby dosiahnuť inými prostriedkami a v tejto súvislosti sa zaoberala možnosťou nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Dospela však k záveru, že väzbu maloletého F. nie je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, ktorý vzhľadom na osobu maloletého F. (požívanie alkoholu, nemá autoritu k svojim rodičom), násilný charakter stíhanej trestnej činnosti (vyhrážanie sa zabitím) a vyššie uvedený väzobný dôvod považovala za nedostatočnú náhradu, a to aj v prípade uloženia primeraných povinností alebo obmedzení. Preto väzbu maloletého nenahradila touto náhradou, nakoľko väzba je v prípade maloletého potrebná (konzumuje alkohol, nerešpektuje autoritu svojich rodičov, v minulosti bol umiestnený v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu v M., bol priestupkovo trestný pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, a to aj v súvislosti s konzumáciou alkoholu a napokon je v súčasnosti proti nemu vedené aj ďalšie trestné stíhanie pre trestný čin výtržníctva), pretože pri aplikácii zásady primeranosti účel väzby nie je možné dosiahnuť iným procesným inštitútom.

2. Keďže sa maloletý F. momentálne nachádza vo výkone väzby, taktiež nemal preukázaný predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Je zrejmé, že podmienky pre výkon väzby maloletému dostatočným spôsobom aktuálne zabraňujú akémukoľvek prístupu k alkoholu a drogám a následnému páchaniu trestnej činnosti, pričom počas výkonu väzby nie je vylúčená aj možnosť uvedomenia si doterajšieho života zo strany maloletého F. a prípadnej následnej dobrovoľnej zmeny svojho správania a vedenia riadneho života.

3. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku a § 367 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP).

4. Proti uzneseniu podal kolízny opatrovník včas odvolanie. Žiadal, aby Krajský súd v Trenčíne nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý odovzdáva do starostlivosti L. strediska N. G., n.o., O. 3, XXX XX B. - G.. Poukazoval na § 339 Trestného poriadku, kedy smie byť mladistvý vzatý do väzby, len ak nemožno účel väzby dosiahnuť inak. Preto navrhol súdu, že podá návrh na umiestnenie maloletého do resocializačného strediska, čím sa malo dosiahnuť toho, že by výkon väzby bol len dočasný a následne nahradený. Samotný výkon väzby mal byť nariadený iba do času, pokiaľ nebude vydané práve neodkladné opatrenie na umiestnenie maloletého. Podľa dohody orgánu M. s okresným prokurátorom malo byť po vydaní neodkladného opatrenia vydané uznesenie okresnej prokuratúry o tom, že maloletý bude z výkonu väzby okamžite prepustený a umiestnený do resocializačného strediska. Je pravdou, že výkon väzby zabraňuje maloletému v prístupe k alkoholu a drogám, ale nerieši ani nelieči závislosť maloletého (príčiny). Výkon väzby nemá žiadny reedukačný či resocializačný charakter. Nie je náhradou a zárukou vyriešenia problémov maloletého, je viac ako potrebné maloletého F. cielene liečiť. Ďalším aspektom je vek maloletého, ktorý sa blíži plnoletosti. Opätovne zdôrazňuje potrebu riešenia akútnej situácie. On má dosah na maloletého v zariadení len do dovŕšenia plnoletosti. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť a prihliadnuť na najlepší záujem maloletého, a práve preto vidí potrebu v okamžitom vydaní neodkladného opatrenia a umiestnenia F. v resocializačnom stredisku pre drogovú a inak závislých. Inak je vystavený všetkým negatívnym aspektom väzby. Voči uzneseniu o vzatí maloletého do výkonu väzby podal obhajca sťažnosť, o ktorej doposiaľ krajský súd nerozhodol. Pokiaľ bude maloletý z výkonu väzby prepustený, ocitne sa tak opäť v domácom prostredí bez možnosti riešenia jeho akútneho problému.

5. K odvolaniu kolízneho opatrovníka sa vyjadрили rodičia. Uviedli, že väzba mal. F. N. nenahrádza liečebný proces realizovaný resocializačným strediskom. Y. v M. v M. sa podrobil, nikdy odtiaľ neušiel, v stredisku spolupracoval a fungoval, čo potvrdzuje i správa zo M. v M.. Podľa vyjadrenia psychológa zo M. M., F. je sociálne nezrelý min. 2 roky dozadu. Preto nie je väzba pre takéhoto človeka vhodná. Verbálne vyhrážanie zabitím od mal. F. odstupom času hodnotia ako patovú situáciu F. o jeho samotnú existenciu, nakoľko mu otec povedal, že nebude môcť do budúcnosti zostať doma. Je potrebné a nutné liečiť základnú príčinu jeho správania závislosť na alkohole. Z týchto dôvodov navrhujú opätovne prehodnotiť danú situáciu a umiestniť F. do resocializačného strediska N. G., resp. B. zo účelom vyliečenia z návykových a omamných látok.

6. Po vydaní napadnutého uznesenia a po podaní odvolania vstúpil do konania prokurátor Okresnej prokuratúry G., ktorý uviedol, že svoje návrhy a stanoviská si vyhradzuje predniesť na pojednávaní. Súd

prvej inštancie mu doručil napadnuté uznesenie spolu s odvolaním a vyjadrením rodičov a vyzval ho na písomné vyjadrenie v lehote 10 dní. Prokurátor okresnej prokuratúry sa k odvolaniu ani k veci nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (zák.č. 161/2015 Z.z., ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 Civilného sporového poriadku (zák.č. 160/2015 Z.z., ďalej len CSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku z nasledovných dôvodov:

8. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

9. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že doposiaľ nebola preukázaná potreba bezodkladnej a nevyhnutnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, najmä z dôvodu, že toho času sa mal. F. nachádza vo väzbe na základe uznesenia Okresného súdu G. zo dňa 14. februára 2017 sp.zn. 3Tp/16/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07. marca 2017 č.k. 2Tpo/23/2017-36, ktorým bola sťažnosť mal. F. proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietnutá a jeho písomný sľub na nahradenie jeho väzby nebol prijatý.

10. Zo spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 3Tp/16/2017 odvolací súd zistil, že v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. februára 2017 sp.zn. 3Tp/16/2017 sa sudca pre prípravné konanie vysporiadal s možnosťou nahradenia väzby mal. F. iným opatrením a skonštatoval, že „vzhľadom na povahu veci a osobu mal. F., nemožno iné opatrenie dohľad probačného a mediačného úradníka považovať za dostatočné opatrenie“. Krajský súd v Trenčíne rozhodujúci o sťažnosti mal. F. proti rozhodnutiu o väzbe uzavrel, že „návrh obvineného (mal. F. na nahradenie jeho väzby písomným sľubom) neprijal, pretože vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu ho ani nepovažoval za vierohodný a dostatočný. Z doteraz vykonaných dôkazov totiž vyplýva, že obvinený ml. F. N. je nielen požívateľom alkoholických nápojov, ale aj osobou so sklonom k páchaniu protiprávných konaní s prvkami násilia, pritom s veľkou pravdepodobnosťou práve pod vplyvom požitých alkoholických nápojov je jeho správanie agresívne a nevyspytateľné (viď aj úradný záznam polície zo dňa XX.X.XXXX, kedy boli vzhľadom k správaniu obvineného ml. použité proti jeho osobe aj donucovanie prostriedky). Doteraz zistené okolnosti teda odôvodňujú záver, že obvinený ml. pod vplyvom požitých alkoholických nápojov je agresívnej povahy a svoje správanie nevie ovládať. Tieto skutočnosti nesvedčia teda v jeho prospech, ale naopak zvýrazňujú obavu z pokračovania v trestnej činnosti a z tohto pohľadu je potom nahradenie jeho väzby nielen dohľadom probačného a mediačného úradníka, ale aj písomným sľubom, ktorý z hľadiska jeho osoby je s poukazom na uvedené okolnosti neverohodným, logicky nedostatočné. Spôsob spáchania stíhaného trestného činu, z ktorého je dôvodne podozrivý, ... dostatočne odôvodňujú záver, že dohľad probačného a mediačného úradníka i neverohodný písomný sľub obvineného ml. nemožno vzhľadom na jeho osobu a povahu prejednávaneho prípadu považovať za dostatočný a že väzba obvineného v tomto štádiu trestného stíhania je adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením.“

11. Odvolací súd poukazuje na dôvodnosť väzobného stíhania maloletého F., ktorú zistil trestný súd, ktorú nie je možné v súčasnej dobe nahradiť umiestnením mal. F. v resocializačnom stredisku najmä z dôvodu jeho charakteru - otvorené spoločenstvo, komunita lokalizovaná na samote, ako správne zistil a vyhodnotil súd prvej inštancie.

12. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a k odvolacím námietkam kolízneho opatrovníka odvolací súd dodáva, že pred necelým rokom mal. F. dobrovoľne absolvoval pobyt v liečebno- výchovnom sanatóriu, ktorého cieľom malo byť odstránenie porúch správania dieťaťa a riešenie abúzu návykových látok. Je zrejmé, že liečenie neviedlo k náprave. Už počas (liečebno- výchovného) pobytu v období od 30.03.2016 do 30.06.2016 bol mal. F. riešený za alkoholové priestupky rozhodnutiami W. úradu G. z XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX. Mal. F. dňa XX.XX.XXXX uviedol kolíznemu opatrovníkovi, že „nevidí žiaden zmysel v liečbe psychológom, ... nemyslí si, že by potreboval pomoc zariadenia od závislosti na alkohole“. Všetky uvedené skutočnosti

preukazujú, že pokusy o nápravu maloletého cestou liečebno- výchovných metód neboli dostatočné a nevedli k odstráneniu správania (resp. jeho príčin), ktoré bolo dôvodom jeho vzatia do väzby (agresívne a nevyspytateľné prejavy). Preto náprava umiestnením v resocializačnom centre sa javí byť nedostačujúca.

13. Z aktuálneho postoja mal. F. (vzhľadom na písomný sľub maloletého a jeho vyjadrenia k väzobnému stíhaniu) je možné ustáliť, že v prípade jeho prepustenia z väzby je ochotný dobrovoľne sa podrobiť liečeniu, jeho rodičia s umiestnením v zariadení súhlasia, preto jeho umiestnenie súdnym rozhodnutím nie je neodkladne a nevyhnutne potrebné.

14. Odvolací súd k opakovaným argumentom kolízneho opatrovníka uvádza, že rozhodnutie civilného súdu v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti nemá priamo zo zákona za následok prepustenie z väzby. Rozhodnúť o prepustení z väzby možno len, ak sú splnené zákonné podmienky upravené Trestným poriadkom. Splnenie zákonných podmienok povinne skúma orgán príslušný pre rozhodnutie v prípravnom konaní v ktoromkoľvek štádiu konania.

15. K tvrdenej „dohode medzi kolíznym opatrovníkom a okresnou prokuratúrou“ odvolací súd poukazuje, že prokurátor, ktorý do konania vstúpil, nepotvrdil existenciu uvedenej dohody, k veci ani k odvolaniu kolízneho opatrovníka, ktoré mu boli súdom doručené, sa napriek výzve súdu písomne nevyjadril.

16. Odvolací súd potom nezistil žiadnu vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu X:X.
27CoP/17/2017

Odlíšné stanovisko sudcu Mgr. Ivana Kubínyho:

1. S väčšinovým rozhodnutím senátu nesúhlasím a odvolanie kolízneho opatrovníka považujem za dôvodné. Napadnuté rozhodnutie bolo potrebné zmeniť a navrhované predbežné opatrenie nariadiť. Nespochybňujúc zákonnosť a správnosť rozhodnutia o nariadení väzby, pri ktorom napokon ani nebola alternatívou starostlivosť o maloletého v resocializačnom stredisku N. G., n.o, stotožňujem sa s kolíznym opatrovníkom v názore, že inštitút väzby neposkytne maloleťmu priestor na liečenie jeho závislosti na návykových látkach ani reedukáciu a resocializáciu. Po oboznámení sa s informáciami dostupnými na internete o resocializačnom stredisku N. G., n.o., do starostlivosti ktorého žiadal maloletého zveriť kolízny opatrovník, mám zato, že toto zariadenie by uvedený priestor maloleťmu poskytlo a jeho pobyt v tomto zariadení by bol pre maloletého rozhodne prospešnejší ako pozitívne neformujúci, ale skôr deformujúci pobyt vo väzbe. I keď nemožno nič zmeniť na rozhodnutí o vzatí do väzby, predstavovala by podľa môjho názoru predbežným opatrením nariadená starostlivosť resocializačným strediskom N. G., n.o. zásadnú okolnosť pri rozhodovaní príslušných orgánov o prepustení maloletého z väzby. Jedná sa o okolnosť s významným potenciálom pomoci maloleťmu a potenciálom zamedzenia jeho nepriaznivého duševného, mravného a zdravotného vývoja. Tento potenciál pri výkone väzby chýba. Možnosť jeho využitia je preto potrebné vytvoriť pre prípadné rozhodovanie o prepustení z väzby, k čomu je požadované predbežné opatrenie vhodným prostriedkom. Rozhodnutie v danej veci je tak voľbou medzi využitím dostupných možností nápravy nepriaznivého vývoja maloletého oproti rezignovaniu na možnosť takejto nápravy. Vo veku 17 rokov, v ktorom je maloleť, považujem za nevyhnutné využiť všetky dostupné možnosti s potenciálom zvrátenia ním nastúpenej cesty, a preto nesúhlasím s väčšinovým rozhodnutím, ktoré nevytvára čo najlepšie východiskové podmienky pre prípadné prepustenie z väzby a nie je preto v záujme maloletého.

Trenčín, 29. marca 2017

Mgr. Ivan Kubíny
člen senátu

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).